

Huvudman

Kramfors kommun
kommun@kramfors.se

Beslut

Datum 2024-09-04

Dnr 2023:7474

Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Ådalsskolan 3 (Nordvik) i Kramfors kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 8 mars 2024

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Kramfors kommun en anmärkning avseende brister rörande elevers medverkan i framtagande av plan mot kränkande behandling. Kramfors kommun ska senast **tisdag den 29 oktober 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser anmälning och utredning av elevers behov av särskilt stöd och att fatta beslut om åtgärdsprogram, att utreda orsaker bakom elevers frånvaro samt framtagande av ordningsregler.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av den vidtagna åtgärden skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se eller med post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:7474) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2024 genomfört en tillsyn av Ådalsskolan 3 i Kramfors kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande att anmäla och utreda eventuellt behov av särskilt stöd och besluta om åtgärdsprogram, orsaker bakom elevers frånvaro samt elevernas medverkan i framtagandet av ordningsregler och plan mot kränkande behandling. Skolinspektionen beslutade den 8 mars 2024 att förelägga KRAMFORS KOMMUN att senast den 9 augusti 2024 vidta åtgärder för att

avhjälpa brister rörande anmälan och utredning av elevers eventuella behov av särskilt stöd, att fatta beslut om åtgärdsprogram och utreda orsaker bakom elevers frånvaro. Vidare har Skolinspektionen tilldelat KRAMFORS KOMMUN en anmärkning rörande elevernas medverkan i framtagandet av ordningsregler och plan mot kränkande behandling.

KRAMFORS KOMMUN har den 9 augusti 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om KRAMFORS KOMMUN har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningarna samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Elevers medverkan i framtagande av plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 8 mars 2024 att det på skolenheten fanns brister rörande skolans arbete med planen mot kränkande behandling.

Som en del i tillsynen fick Skolinspektionen ta del av huvudmannens två senaste planer mot kränkande behandling. Planerna som lämnades in inför tillsynsbesöket avser läsåren 2022/2023 och 2023/2024. I intervjuer uppgavs att eleverna inte har varit delaktiga i arbetet med att utvärdera den eller ta fram en plan mot kränkande behandling för läsåret 2023/2024.

I Kramfors kommuns redovisning av vidtagna åtgärder framgår inte hur eleverna medverkar i framtagandet av 2024/2025 års plan mot kränkande behandling. Kramfors kommun uppger endast att plan mot kränkande behandling blir ett nytt dokument som gäller för hela Kramfors gymnasium

och det kommer att anpassas för Nordviksskolan och att det kommer att implementeras vid skolstart.

Rättslig reglering

Planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid skolan. Utformningen och omfattningen av barnens och elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad (2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det utgör en brist att eleverna inte medverkar i att ta fram en aktuell plan mot kränkande behandling.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Kramfors kommuns verksamhet vid Ådalsskolan 3 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller elevernas medverkan i framtagandet av plan mot kränkande behandling. Utredningen visar att en plan för hela Kramfors gymnasium ska utarbetas och kommer att anpassas för Ådalsskolan 3 och implementeras vid skolstart. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Kramfors kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Anmäl och utred elevers behov av särskilt stöd och fatta beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 8 mars 2024 att det på skolenheten framgår att elevers behov av särskilt stöd inte alltid anmäls och utreds samt att beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram fattas.

Enligt huvudmannens redovisning över vidtagna åtgärder har lärare och övrig skolpersonal informerats vid två tillfällen om författningarnas krav

avseende arbetet med särskilt stöd. Informationen har även omfattat vad skolan behöver förbättra i arbetet med elevers rätt till särskilt stöd samt hur rutinerna för anmälan om elevers eventuella behov av särskilt stöd ser ut. Underlaget för informationen har delgetts all personal och diskuterats i syfte att huvudmannen ska försäkra sig om att alla i personalen har tagit del av och förstått informationen. Vidare har rektorn för angivna elever redovisat när utredningar har inletts för respektive elev och om beslut om särskilt stöd eller ej har fattats och åtgärdsprogram utarbetats.

Rättslig reglering

Om det befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

I vissa fall kan en utredning göras snabbt och enkelt, medan det i andra fall kan behövas en mer omfattande utredning. Huvudprincipen är att utredningen ska ske skyndsamt, så att eleven får det stöd hon eller han behöver så fort som möjligt (prop. 2009/10:165 s. 291).

Om en utredning om särskilt stöd visar att en elev behöver särskilt stöd ska rektorn eller den rektorn delegerat det till att besluta om åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Om en utredning av särskilt stöd visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den rektorn delegerat det till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Eleven och elevens vårdnadshavare ska underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur beslutet kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd (28 kap. 16 § skollagen; 33 § förvaltningslagen (2017:900)).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utred orsaker bakom elevers frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 8 mars 2024 att det på skolenheten fanns brister i arbetet med att utreda upprepad eller längre frånvaro. Det fanns på skolan ett antal elever med upprepad eller längre frånvaro men ingen frånvaroutredning har gjorts för någon elev under läsåret. Vidare registrerade inte alla lärare all frånvaro vilket försvårade möjligheterna att utreda elevers frånvaro då all frånvaro inte blivit känd för rektor och huvudman. All frånvaro blev heller inte känd för elevernas vårdnadshavare.

Enligt huvudmannens redovisning över vidtagna åtgärder har lärare och övrig skolpersonal tidigt under vårterminen 2024 informerats om hur skolan ska hantera elevers frånvaro, om hur man dokumenterar samtal med elever om frånvaro, om hur man anmäler om man har oro för elevers närvaro. I samband med framtagandet och implementeringen av ett nytt dokument "Frånvaroutredning", fick personalen senare under terminen ytterligare information och påminnelser om vikten av att dokumentera elevsamtal om frånvaro och att anmäla till elevhälsoteamet vid oro.

Rättslig reglering

En elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev utan giltigt skäl uteblir från verksamheten ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare informeras samma dag om att eleven varit frånvarande, detta såvida det inte finns särskilda skäl att avstå informera samma dag. Om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt (15 kap. 16 § skollagen).

Genom en frånvaroutredning ska bakomliggande orsaker till elevers frånvaro kartläggas så att lämpliga åtgärder i god tid kan vidtas för att eleverna ska kunna uppnå utbildningsmålen (prop. 2017/18:183, s. 73).

Omfattningen av en frånvaroutredning måste avgöras i det enskilda fallet. I vissa fall kan det räcka med en enklare utredning. I andra fall kan det behöva utredas om elevens frånvaro beror på en för eleven

otillfredsställande lärandemiljö, exempelvis bristande bemötande eller behov av särskilt stöd (prop. 2017/18:183, s. 75).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 8 mars 2024 att det på skolenheten fanns brister gällande arbetet med ordningsregler. Eleverna var inte delaktiga i utarbetande, uppföljning och eventuell omarbetning av ordningsreglerna. Vidare framgick att skolenheten inte utarbetat egna ordningsregler utan haft gemensamma ordningsregler med en annan skolenhet.

Enligt huvudmannens redovisning över vidtagna åtgärder framgår att samtal har förts med elevrådet om hur ordningsreglerna ska samverkas. Rektor kommer att tillse att ordningsreglerna bearbetas, under uppstartsdagarna för årskurs 1 till hösten via elevernas mentorer. Årskurs 2 och 3 kommer att arbeta med ordningsreglerna under elevernas första mentorstid. Rektor ska skicka ut dokumentet på ordningsreglerna med instruktioner till samtliga mentorer. Dokumentet med de nya ordningsreglerna kommer därefter att ersätta det gamla dokumentet i elevernas informationshäfte.

Rättslig reglering

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

Ett framtagande av ordningsregler tillsammans med eleverna kan utgöra en viktig del i det förebyggande arbetet för en trygg lärmiljö. För att ordningsreglerna ska kunna utgöra en del av skolans förebyggande arbete för trygghet och studiero är det nödvändigt att ordningsreglerna återkommande diskuteras (prop. 2021/22:160 s. 92).

Genom att specifikt följa upp hur ordningsreglerna följs och analysera orsakerna till uppföljningens resultat kan skolan få viktig återkoppling på

hur arbetet med ordningsreglerna har fungerat. Om det finns ordningsregler som fungerar mindre väl ur vissa avseenden, bör skolan utreda orsakerna till detta och antingen förändra reglerna eller implementera dem mer kraftfullt, om det anses viktigt att ha kvar dem, eller ta bort dem, om de vid en närmare analys inte anses behövas (prop. 2021/22:160 s. 93).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Agnetha Burström.

Utredaren Pia Almarlind har varit föredragande i uppföljningsärendet.

